

સાહિત્યિક અનુવાદ અને અનુવાદકો અંગેનું ક્યુબેક જાહેરનામું

૧. સાહિત્યિક અનુવાદ જોશ-જુસ્સામય કળા છે. મોકળાશના મૂલ્યોને પ્રોત્સાહિત કરતું, શાંતિ અને સ્વતંત્રતા માટે પ્રયત્નશીલ અને અન્યાય, અસહિષ્યુતા તથા પ્રકાશન-નિયંત્રણનો વિરોધ કરતું, અનુવાદ વિશ્વ સાથે સંવાદનું આહવાન આપે છે.

૨. અનુવાદના સંદર્ભમાં તમામ સંસ્કૃતિઓ સમાન નથી. અમુક સંસ્કૃતિઓ મરજીથી અનુવાદ કરે છે તો અમુક ફરજથી કરે છે. અનુવાદ એ ભાષાઓ અને સંસ્કૃતિઓની રક્ષણની યાવી છે.

૩. મૂળ લેખકો અને કૃતિઓ પ્રત્યે માન દાખવતા, અનુવાદકો પોતે સર્જકો છે. તેમનો આશય માત્ર કૃતિને પુનઃપ્રસ્તુતી જ નહીં પરંતુ તેને આગળ ધપાવવી, વિશ્વમાં તેની હાજરીનો પ્રસાર કરવાનો હોય છે. અનુવાદકો માત્ર સંદેશાવાહકો નથી હોતા: બીજાનો અવાજ બનતાં હોવા છતાં, તેમનો અવાજ તેમનો પોતાનો હોય છે. ખાસ કરીને, તેઓ હાંસિયાકૃત લેખકો, સાહિત્યિક શૈલીઓ અને સામાજિક જૂથોને વફાદાર રહીને સાંસ્કૃતિક વિવિધતાની તરફેણમાં કાર્ય કરે છે.

૪. અનુવાદકોનાં હક્કોનું રક્ષણ અનિવાર્ય છે. સરકારો, પ્રકાશકો, પ્રચાર-પ્રસાર માધ્યમો, નિયોજકો – તમામે અનુવાદકોના દરજ્જા તથા જરૂરિયાતોનું સન્માન કરવું જોઈએ, તેમનાં નામને પ્રાધાન્ય આપવું જોઈએ અને ન્યાયોચિત પુરસ્કાર તથા તેમનું સન્માન સચવાય એવી કાર્ય કરવાની પરિસ્થિતિની (પ્રિન્ટ અને ડિજિટલ માધ્યમોના તમામ પ્રકારોમાં) ખાતરી આપવી જોઈએ.

૫. અનુવાદકોની દૈહિક સલામતી અને વાણી સ્વાતંત્ર્યની સતત ખાતરી કરવી જોઈએ.

૬. વિશિષ્ટ કુશળતા અને જ્ઞાન ધરાવતા સર્જનાત્મક લેખકો તરીકે અનુવાદકોનું સન્માન જાળવવું જોઈએ અને તેમના કાર્યને લગતા તમામ પ્રશ્નો અંગે તેમનો સંપર્ક કરવો જોઈએ. અનુવાદો એમના હોય છે જેમણે એ અનુવાદો કર્યા હોય.

(શેરી સાયમનના અંગ્રેજી અનુવાદ પરથી અનુવાદ: રૂપાલી બર્ક)